

Sectorplan 55 Oliefilters

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Oliefilters, gebruikt voor zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voer- en vaartuigen en machines.	Deze oliefilters bestaan uit metaal, papier/karton, olie en kunststof/rubbers.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn ZZS van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3 van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Oliefilters	Scheiden van de filters in een metaalfractie (t.b.v. recycling) en een oliehoudende restfractie. Als gevolg van deze minimumstandaard is het <i>eveneens toegestaan</i> om oliefilters integraal in te zetten in een installatie waarbij de metalen uit de reststoffen worden teruggewonnen t.b.v. recycling (vb. AVI's).
b	Afgescheiden metaalfractie uit a	Verder verwerken volgens sectorplan 12 (Metalen).
c	Olie en/of oliehoudende restfractie uit a	Verbranden als vorm van verwijdering. Nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof is uitsluitend toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat afzet als en verwerken tot (onderdeel van) brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen voor deze olie of oliehoudende restfractie <i>niet</i> is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als dan wel opwerken tot, een (onderdeel van) brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.

De minimumstandaard voor de verwerking van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters is gewijzigd ten opzichte van LAP2 doordat een restrictie is opgenomen voor de verwerking van de olie en/of oliehoudende restfractie. Vergunningen voor het verwerken van oliefilters dienen binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat hierin sturingsvoorschriften worden opgenomen om afzet van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen per direct te voorkomen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit

of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit [hoofdstuk B.13](#), paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Algemeen

Onderstaand beleid ten aanzien van de overbrenging van afvalstoffen geldt voor oliefilters. Voor overbrenging van bij de verwerking van oliefilters afgescheiden metaalfractie geldt het beleid voor overbrenging uit [sectorplan 12](#) (Metalen).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling (van in ieder geval de metalen) de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2) en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor oliefilters geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van de metalen) mogelijk is, tenzij als onderdeel van de nuttige toepassing de metalen worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval het metaal) mogelijk is, tenzij als vervolghandeling na een eerste verwijderingshandeling de metalen alsnog worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of omdat recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van de metalen) mogelijk is, tenzij als onderdeel van de nuttige toepassing de metalen worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Nee	Omdat recycling (van het metaal) mogelijk is, tenzij als vervolghandeling na een eerste verwijderingshandeling het metaal alsnog wordt teruggewonnen t.b.v. recycling.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Oliefilters bestaan uit metaal, papier/karton, olie en kunststof/rubbers. Ze worden toegepast voor de zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voertuigen, vaartuigen en machines. Tijdens het gebruik wordt de olie aangetast door onder andere roet, metaaldeeltjes en stof. Het oliefilter zuivert de olie van deze zwevende deeltjes. Het oliefilter raakt na enige tijd verzadigd en vervangen.

Dit sectorplan heeft specifiek betrekking op de genoemde filters uit voer- en vaartuigen en machines.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Afgewerkte olie	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Oliefilters uit andere toepassingen, zoals oliefilters van luchtbehandelingsystemen	Zie beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150202; 160107.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.5](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond het gescheiden houden van afvalstoffen ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
 - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([D.2](#)).
 - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([D.2.2.4.2](#)).
 - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen. Mengen van afvalstoffen ([D.4](#))
- Omgaan met de Eural ([Deel D.5](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele afvalverwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is van belang vanaf het ontstaan van afvalstoffen tot en met het afvalverwerkingsproces, om te zorgen dat de afvalstoffen minimaal volgens de minimumstandaard verwerkt kunnen worden. Basis hiervoor zijn de afvalcategorieën.

Oliefilters vallen onder categorie 57 van bijlage 11 Arm²: *oliefilters afkomstig uit vaartuigen, voertuigen en machines*. Op basis van de wetgeving en het beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in hoofdstuk B.3 moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.3 (Gescheiden houden van afvalstoffen) voor de algemene regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen of hoofdstuk D.4 (Mengen van afvalstoffen) voor de voorwaarden waaronder mengen met een vergunning kan worden toegestaan.

Bovendien is het wenselijk om in voorkomende gevallen dat sprake is van een partij afval waarin zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zitten of die daarmee verontreinigd is, deze partij gescheiden te houden van andere partijen afval die behoren tot dezelfde afvalcategorie. In het geval sprake is van afval (verontreinigd) met een POP-stof, geldt hiertoe zelfs een verplichting vanuit de POP-verordening. Zie ook het specifieke beleid rond mengen en ZZS uit hoofdstuk D.4 paragraaf D.4.2.1 van het beleidskader.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Zie hoofdstuk B.14 van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard (D.2), mengen (D.4), mogelijkheden voor recycling (B.9), acceptatie- en registratiebeleid (D.3) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen (B.13).

Om het bevoegd gezag en bedrijven te ondersteunen is geïnventariseerd in welke afvalstoffen ZZS (die zijn vermeld op de autorisatielijst, de restrictielijst en de kandidatenlijst van REACH en in de POP-verordening) kunnen voorkomen boven de concentratiegrenswaarde LAP. Het resultaat van deze inventarisatie – die overigens niet uitputtend is – is weergegeven in het Rapport 'ZZS in afvalstoffen – versie 2019' dat is te downloaden bij de achtergronddocumenten op LAP3.nl.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het Activiteitenbesluit (art. 2.12) en de Activiteitenregeling milieubeheer (art. 2.9) kennen bepalingen rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Gevaarlijke afvalstoffen moeten altijd gescheiden worden gehouden. Voor niet gevaarlijke afvalstoffen geldt dat deze gescheiden gehouden moeten worden voor zover dit op basis het LAP gevergd wordt. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk B.3, paragraaf B.3.4 van het beleidskader.

Wil een bedrijf afvalstoffen die gescheiden moeten worden gehouden toch mengen, dan is die activiteit vergunningplichtig. Hoofdstuk D.4 van het beleidskader beschrijft onder welke voorwaarden het mengen van afvalstoffen kan worden vergund.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de Wet milieubeheer in het Besluit inzamelen afvalstoffen een bepaling opgenomen (artikel 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Dit geldt voor alle afvalstoffen.

² De lijst met afvalcategorieën is overgenomen in bijlage 5 van dit LAP en waar nodig van extra toelichting voorzien.

- Voor het inzamelen van *oliefilters afkomstig uit vaartuigen* is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht en [sectorplan 53](#) Scheepsafvalstoffen). In de inzamelvergunning kan het bevoegd gezag toestaan dat afvalstoffen die onder de inzamelvergunning vallen, niet gescheiden hoeven te worden gehouden. Zie het beleidskader [hoofdstuk D.4](#) voor de voorwaarden waaronder mengen van deze afvalstoffen tijdens inzamelen kan worden vergund.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen, tenzij in de vergunning of op basis van algemene regels is bepaald dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. Zie de voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen in [hoofdstuk D.4](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of incidentele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen ([hoofdstuk D.4](#), § D.4.2.1 van het beleidskader).

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaard voor het verwerken van oliefilters is gericht op recycling van de aanwezige metalen. Dit zowel door het eerst afscheiden van de metalen als door het terugwinnen van de metalen uit de reststoffen na inzet als brandstof.

Voor zover bekend vindt de verwerking van oliefilters hoofdzakelijk in het buitenland plaats. Inzet als vloeibare brandstof De minimumstandaard staat voor de oliehoudende restfractie onder voorwaarden hoofdgebruik als brandstof toe. Hierbij geldt echter wel de beperking dat inzet in motoren voor voer- en vaartuigen niet is toegestaan. In de vergunningen voor de verwerker van de betreffende afvalstoffen worden sturingsvoorschriften opgenomen. In lijn met de Kaderrichtlijn wordt bij de verwerker van de betreffende brandbare afvalstoffen zo de verplichting neergelegd om er voor te zorgen dat de betreffende afvalstof later in de keten - al dan niet na opwerken tot een brandstof - niet wordt verstookt in een verbrandingsmotor met onvoldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Op de achtergrond van deze beperking wordt ingegaan in hoofdstuk B.10, paragraaf B.10.6 van het beleidskader. Voor het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar paragraaf D.2.2.4.2 in hoofdstuk D.2 van het beleidskader.

In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenvormingen mogen bevatten. Het gehalte aan organische halogeenvormingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

Op 1 maart 1999 is het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) gewijzigd. Met de wijziging wordt beoogd de emissie van dioxinen te beperken. In het besluit is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen geen gehalte aan PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 mogen bevatten. In de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) is echter geen methode vastgelegd voor het bepalen van het gehalte aan polychloorbifenylen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen. Dat betekent dat moet worden teruggevallen op de bepalingmethoden die zijn vastgelegd in de verordening die zijn gericht op het PCB-totaalgehalte of op 6 PCB-congeneren.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [Richtlijn Industriële Emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in het RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 8, geldt voor oliefilters een stortverbod.

VI Actualisatie vergunning

Om ervoor te zorgen dat afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden verwerkt en dat voor vergelijkbare bedrijven vergelijkbare eisen gelden, is het van belang dat vergunningen worden geactualiseerd als de minimumstandaard wordt gewijzigd. Artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht zal hiervoor de mogelijkheid bieden, aangezien dit artikel wordt aangevuld met de verplichting voor het bevoegd gezag om binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van een nieuw LAP of een wijziging van het LAP:

- na te gaan of de vergunning voldoet aan de minimale hoogwaardigheid van verwerking van afzonderlijke afvalstoffen of categorieën afvalstoffen zoals beschreven in het afvalbeheerplan en, indien nodig,
- de vergunning(voorschriften) te actualiseren (zie ook [hoofdstuk D.6](#) van het beleidskader).

De minimumstandaard voor de verwerking van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters is gewijzigd ten opzichte van LAP2. Daardoor is nuttige toepassing als brandstof uitsluitend toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat verwerken van olie of oliehoudende restfractie van oliefilters tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen niet is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen. Vergunningen voor het verwerken van oliefilters dienen op grond van artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat hierin sturingsvoorschriften worden opgenomen om afzet van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen. Het opnemen van een overgangstermijn is niet nodig, zodat de wijziging zal ingaan op het moment dat de vergunning in werking is getreden.